

Bruksela, dnia 12 maja 2018 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 16/2018

**Sprawozdanie z debaty podczas sesji plenarnej PE
nt. sprawozdania posła Rangela ws. stosowania postanowień
Traktatu dotyczących parlamentów narodowych**

Bruksela, 10 maja 2018 r.

W dniu 19 kwietnia 2018 r. na posiedzeniu plenarnym przyjęto sprawozdanie z własnej inicjatywy eurodeputowanego **Paulo Rangela** (EPP, Portugalia) w sprawie wdrożenia postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych, stosunkiem głosów: 518 głosów za, 50 przeciw i 46 wstrzymujących się. W sprawozdaniu europosłowie przyjmują do wiadomości wnioski parlamentów narodowych o wydłużenie ośmiotygodniowego okresu, w którym mogą wydawać uzasadnione opinie na mocy art. 3 Protokołu nr 1 (system wczesnego ostrzegania) i uznaje go za niewystarczający do terminowego monitorowania przestrzegania zasady pomocniczości. Podkreśla jednak, że obecne ramy traktatowe nie przewidują wydłużenia tego terminu. Sugeruje techniczne modyfikacje z uwzględnieniem tych przepisów („techniczny okres zgłoszeń w ramach systemu wczesnego ostrzegania w celu przyznania dodatkowego czasu między dniem, w którym projekty aktów ustawodawczych wpływają technicznie do izb parlamentów narodowych, a dniem, w którym zaczyna biec ośmiotygodniowy termin”).

W dniu 18 kwietnia podczas sesji plenarnej odbyła się debata nad sprawozdaniem eurodeputowanego Rangela. Komisarz **Paul Hogan** powiedział, że Komisja Europejska jest otwarta na dyskusję z parlamentami narodowymi o tym, jak poprawić ich ustalenia robocze dotyczące mechanizmu kontroli zasady pomocniczości. Podobnie jak sprawozdawca, zasugerował także większe zaangażowanie parlamentów narodowych w semestr europejski. Eurodeputowani podkreślili znaczenie jasnego określenia roli parlamentów narodowych w ramach UE, co w ich opinii pociąga za sobą kontrolę własnych rządów w odniesieniu do zajmowanych przez nie stanowisk w Radzie.

Eurodeputowany **Paulo Rangel** (EPP, Portugalia), sprawozdawca, przedstawił swój raport podkreślający wagę zmian wprowadzonych przez Traktat Lizboński - zwiększenie uprawnień Parlamentu Europejskiego i uznanie konstytucyjnej roli parlamentów narodowych w ramach europejskich. Od tego czasu współpraca między parlamentami narodowymi i między nimi a Parlamentem Europejskim uległa poprawie, czego przykładem jest COSAC - Konferencja komisji parlamentarnych do spraw Unii Europejskiej parlamentów UE. Nowym elementem tego sprawozdania, w porównaniu z poprzednimi sprawozdaniami na ten temat, była jaśniejsza interpretacja roli parlamentów narodowych. Podczas gdy w Radzie każdy rząd reprezentuje monolityczną wolę państwa, parlamenty narodowe przynoszą większości, mniejszości i wewnętrzną różnorodność. Stąd dwie nowe propozycje w raporcie. Pierwsza dotyczy posiedzeń międzyparlamentarnych i zapewnienia udziału w nich nie tylko przedstawicieli większości, ale także przedstawicieli mniejszości z parlamentów narodowych. Po drugie, mniejszościom w parlamentach narodowych należy umożliwić wyrażenie odmiennego punktu widzenia, który byłby następnie uwzględniany w załącznikach do opinii parlamentów narodowych, nie podważając przy tym faktu, że przyjęte opinie odzwierciedlają wolę większości. Podkreślił również, że wzmocnienie dialogu politycznego i technicznego między komisjami parlamentarnymi, zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, stanowiłoby bardzo ważny krok w kierunku pełnej współpracy międzyparlamentarnej. Poseł Rangel odniósł się również do kwestii wydłużenia ośmiotygodniowego terminu w procedurze żółtej kartki. Odnosząc się do ustanowienia corocznego Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego, podkreślił, że chciałby, aby odbywał się równocześnie we wszystkich państwach członkowskich. Byłby to sposób, na szczeblu parlamentów, na organizowanie spotkań o charakterze demokratycznych konwencji, co jest zgodne z koncepcją przedstawioną przez prezydenta Macrona.

Komisarz **Paul Hogan**, przemawiając w imieniu wiceprzewodniczącego KE Timmermansa, powiedział, że parlamenty narodowe odegrały istotną rolę w przybliżaniu Unii obywatelom, zarówno poprzez przyglądanie się działalności ich własnych rządów na szczeblu europejskim, jak i współpracę z instytucjami europejskimi. Komisja włożyła wiele wysiłku w zapewnienie, aby jej wnioski były zgodne z zasadami pomocniczości i proporcjonalności. Według niego może to być powód, dla którego mechanizm żółtej kartki został uruchomiony tylko trzy razy. Odnosił się również do konkretnego przykładu europejskiego semestru i stwierdził, że według Komisji parlamenty narodowe powinny być bardziej zaangażowane w przygotowywanie i zatwierdzanie krajowych programów reform oraz programów stabilności i konwergencji. Obecnie tylko kilka parlamentów ma możliwość głosowania nad tymi programami, ale jest to kwestia krajowych rozwiązań instytucjonalnych. Dodał, że jeśli chodzi o bezpośredni dialog z Komisją, parlamenty narodowe nie wykorzystały jeszcze w pełni swoich praw do żądania bezpośredniej wymiany opinii w kwestiach związanych z semestrem europejskim. Komisarze są gotowi do dyskusji z parlamentami narodowymi,

podobnie jak z Parlamentem Europejskim. Komisja pozostaje również otwarta na dyskusję z parlamentami narodowymi na temat sposobów poprawy ustaleń roboczych dotyczących mechanizmu kontroli zasady pomocniczości. Jednakże, jeśli chodzi o koncepcję zielonej kartki, komisarz Hogan nie widzi potrzeby stworzenia formalnej procedury, co może być trudne do pogodzenia z obecnymi postanowieniami traktatów. Jeśli chodzi o wydarzenia międzyparlamentarne, jak zasugerowano w sprawozdaniu, Komisja zawsze jest gotowa wnieść swój wkład i jest otwarta na udział w Europejskim Tygodniu.

Wypowiedzi w imieniu grup politycznych

Eurodeputowany **György Schöpflin** (EPP, Węgry) zgodził się ze sprawozdawcą i komisarzem Hoganem, że parlamenty narodowe mają do odegrania ważną rolę w UE, ale podkreślił, że nie mogą przejąć roli ani funkcji Parlamentu Europejskiego. Właściwy podział ról jest istotny w celu rozstrzygnięcia kwestii nakładania się funkcji lub konfliktów dotyczących ról parlamentów, co jest głównym punktem w sprawozdaniu. Parlamenty narodowe powinny przede wszystkim kontrolować swoje rządy i mieć możliwość pociągania ich do odpowiedzialności za podejmowane decyzje na forum europejskim.

Eurodeputowana **Mercedes Bresso** (S & D, Włochy) stwierdziła, że parlamenty narodowe i Parlament Europejski mają do odegrania w UE rolę wzajemnie uzupełniającą się. Zbyt często pojawiały się odniesienia do deficytu demokracji w UE, podczas gdy faktycznie na szczeblu krajowym dostępne są narzędzia, które należy wykorzystać do zmiany tego negatywnego obrazu. Rządy powinny lepiej wyjaśniać parlamentom narodowym swoje stanowiska w Radzie, aby te mogły na nie zareagować. W szczególności podobała jej się przedstawiona w raporcie koncepcje poszerzenia zakresu Europejskiego Tygodnia Parlamentarnego oraz regularnych dyskusji między ministrami w państwach członkowskich i odpowiednimi komisjami parlamentów narodowych przed i po posiedzeniach Rady.

Eurodeputowany **Jasenko Selimovic** (ALDE, Słowenia) stwierdził, że raport zawiera wiele dobrych pomysłów. Jednak miał odmienne zdanie w sprawie reformy systemu wczesnego ostrzegania poprzez wydłużenie okresu ośmiu tygodni. Faktyczne wydłużenie tego okresu wymagałoby zmiany Traktatu, a przedłużenie o zaledwie kilka dni za pomocą innego sposobu liczenia nie przyniesie żadnego skutku. Dodał, że UE często jest krytykowana za zbyt biurokratyczne podejście i zbyt długie okresy podejmowania decyzji. Dlatego każde dalsze przedłużenie okresu podejmowania decyzji w UE nie będzie dobrym pomysłem. Wymyślanie nowych narzędzi nie pomogło w rozwiązaniu problemu parlamentów narodowych obwiniających Unię Europejską o wszystko, co złe. Jedynym rozwiązaniem jest zapewnienie kontroli własnych rządów przez parlamenty narodowe.

Eurodeputowany **Max Andersson** (Zieloni / EFA, Szwecja) był zaskoczony faktem, że procedura żółtej kartki została uruchomiona tylko trzykrotnie. Według niego UE ma poważny problem z nadmierną centralizacją. System wczesnego ostrzegania i procedura żółtej kartki zostały ustanowione, aby umożliwić parlamentom narodowym wyrażenie sprzeciwu, jeżeli Komisja przedstawi propozycje, które posunęły się za daleko. Jednak tylko połowa parlamentów uczestniczy w tym mechanizmie i tylko nieliczne, w tym szwedzki parlament, naprawdę potraktowały go poważnie. Według niego termin ośmiu tygodni był zbyt krótki, a ponadto próg parlamentów narodowych potrzebny do wysłania ostrzeżenia Komisji Europejskiej był zdecydowanie zbyt wysoki. Powiedział, że większość pomysłów przedstawionych w sprawozdaniu może być już wdrożona w ramach obecnego Traktatu i nie wymaga jego zmiany.

Wypowiedzi eurodeputowanych:

Eurodeputowana **Danuta Hübner** (EPP, Polska, przewodnicząca komisji ds. konstytucyjnych PE - AFCO) stwierdziła, że podstawowa funkcja parlamentów narodowych w obszarze europejskiego procesu decyzyjnego to demokratyczna kontrola i monitorowanie działań swoich rządów krajowych w Radzie i Radzie Europejskiej. To jest dla nich najkrótsza metoda i najlepszy sposób wpływania na proces decyzyjny w Europie. Parlamente narodowe mają jeszcze większe znaczenie dla procesu prawodawstwa europejskiego poprzez ich rolę w transpozycji, wdrażaniu i egzekwowaniu prawodawstwa europejskiego na szczeblu krajowym. Uważała, że dobrym pomysłem jest zaproszenie parlamentów narodowych do zaangażowania się w rozpoczęcie krajowych debat na temat przyszłości Europy.

Eurodeputowany **Elmar Brok** (EPP, Niemcy) stwierdził, że ważne jest wyraźne rozróżnienie odmiennych kompetencji parlamentów. Na poziomie UE właściwe kompetencje ma Parlament Europejski a jeśli chodzi o kompetencje krajowe – właściwe są tutaj parlamente narodowe. W jego opinii ważne jest usprawnienie współpracy między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi, na przykład zgodnie z modelem holenderskim, kiedy to raz w roku holenderscy deputowani do PE są zapraszani do wspólnej debaty na temat stanu Unii Europejskiej w parlamencie narodowym.

Eurodeputowany **João Ferreira** (GUE / NGL, Portugalia) argumentował, że traktat lizboński pogorszył stosunki między państwami członkowskimi, wzmacniając większe i osłabiając mniejsze i był atakiem na kompetencje parlamentów narodowych. Powiedział, że władza odebrana parlamentom narodowym powinna zostać im przywrócona. W jego opinii obecne stosowanie zasady pomocniczości było farszą.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska

Załącznik:

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie stosowania postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych (2016/2149(INI))

TEKSTY PRZYJĘTE

Wydanie tymczasowe

P8_TA-PROV(2018)0186

Wdrażanie postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie stosowania postanowień Traktatu dotyczących parlamentów narodowych (2016/2149(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 5 o przyznawaniu kompetencji oraz pomocniczości, art. 10 ust. 1 o demokracji przedstawicielskiej, art. 10 ust. 2 o reprezentowaniu obywateli UE, art. 10 ust. 3 o prawie obywateli UE do uczestnictwa w życiu demokratycznym Unii, art. 11 w sprawie demokracji uczestniczącej, art. 12 o roli parlamentów narodowych, art. 48 ust. 3 o zwykłej procedurze zmiany oraz art. 48 ust. 7 (klauzula pomostowa),
- uwzględniając Protokół nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, jak również Protokół nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności,
- uwzględniając art. 15 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 41 i 42 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 12 czerwca 1997 r. w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi¹, z dnia 7 lutego 2002 r. w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w zakresie integracji europejskiej², z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie rozwoju stosunków pomiędzy Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w kontekście postanowień Traktatu z Lizbony³ oraz z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi⁴,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 16 lutego 2017 r. w sprawie poprawy funkcjonowania Unii Europejskiej dzięki wykorzystaniu potencjału Traktatu z Lizbony⁵, w sprawie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro¹ oraz w sprawie

¹ Dz. U. C 200 z 30.6.1997, s. 153.

² Dz.U. C 284 E z 21.11.2002, s. 322.

³ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 94.

⁴ Dz. U. C 443 z 22.12.2017, s. 40.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0049.

ewentualnych zmian i dostosowań w obecnej strukturze instytucjonalnej Unii Europejskiej²,

- uwzględniając sprawozdania roczne Komisji na temat stosunków między Komisją Europejską a parlamentami narodowymi, w szczególności sprawozdanie za rok 2014 z dnia 2 lipca 2015 r. (COM(2015)0316) oraz za rok 2015 z dnia 15 lipca 2016 r. (COM(2016)0471), jak również sprawozdania roczne Komisji na temat pomocniczości i proporcjonalności, w szczególności sprawozdania za rok 2015 z dnia 15 lipca 2016 r. (COM(2016)0469) oraz za rok 2016 z dnia 30 czerwca 2017 r. (COM(2017)0600),
- uwzględniając sprawozdania roczne Dyrekcji ds. Stosunków z Parlamentami Narodowymi w Parlamencie Europejskim, w szczególności śródkresowe sprawozdanie na temat stosunków między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi z 2016 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 października 2017 r. w sprawie kontroli stosowania prawa UE w 2015 r.³,
- uwzględniając wydaną przez Komisję Białą księgę w sprawie przyszłości Europy z dnia 1 marca 2017 r. oraz orędzie o stanie Unii przewodniczącego Jean-Claude’a Junckera z dnia 13 września 2017 r., w których został przedstawiony plan działania,
- uwzględniając deklarację pt. „Greater European Integration: The Way Forward” [Większa integracja europejska: droga naprzód], podpisaną przez przewodniczących *Camera dei Deputati* Włoch, *Assemblée nationale* Francji, niemieckiego *Bundestagu* i *Chambre des Députés* Luksemburga dnia 14 września 2015 r. i obecnie popartą przez 15 izb parlamentów narodowych z UE,
- uwzględniając wnioski przyjęte przez Konferencję Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej (Konferencję Przewodniczących) poczynwszy od wejścia w życie Traktatu z Lizbony, w szczególności na posiedzeniach, które odbyły się w 2016 r. w Luksemburgu i w 2017 r. w Bratysławie,
- uwzględniając uwagi i wnioski z posiedzeń Konferencji Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów Unii Europejskiej (COSAC), jak również jej sprawozdania półroczne, poczynwszy od wejścia w życie Traktatu z Lizbony, w szczególności z posiedzeń, które odbyły się w 2017 r. w Valletcie i Tallinie,
- uwzględniając art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, w którym uznano organizację konferencji międzyparlamentarnej w celu omówienia polityki budżetowej oraz innych kwestii objętych tym traktatem,
- uwzględniając rezolucję *Senát* Republiki Czeskiej z dnia 30 listopada 2016 r. (26. rezolucja 11. kadencji), *Senato della Repubblica* Włoch z dnia 19 października 2016 r. (dok. XVIII nr 164), a także wkład Komisji ds. Strategii Unii Europejskiej z dnia 2 maja 2017 r. (prot. 573) oraz wkład Komitetu do Spraw Europejskich *Assemblée Nationale* Francji z dnia 31 maja 2017 r. (nr ref. 2017/058) i Stałego Komitetu do Spraw

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0050.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0048.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0421.

Europejskich *Tweede Kamer der Staten-Generaal* (Izba Reprezentantów) Niderlandów z dnia 22 grudnia 2017 r. (pismo A(2018)1067);

- uwzględniając art. 52 Regulaminu oraz art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy, a także załącznik 3 do tej decyzji,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych (A8-0127/2018),
- A. mając na uwadze, że parlamenty narodowe aktywnie przyczyniają się do prawidłowego funkcjonowania Unii Europejskiej w wymiarze konstytucyjnym (art. 12 TUE), a co za tym idzie odgrywają ważną rolę pod względem jej legitymacji demokratycznej i pełnego urzeczywistnienia;
 - B. mając na uwadze, że odpowiedzialność parlamentarna rządów krajowych w ramach spraw europejskich, która zależy od specyfiki ich praktyk krajowych, stanowi podstawę roli parlamentów narodowych wynikającej z obecnego traktatu europejskiego;
 - C. mając na uwadze, że aby podnieść poziom odpowiedzialności, parlamenty narodowe powinny sprawować nadzór nad rządami krajowymi, tak samo jak Parlament Europejski nadzoruje europejskie organy wykonawcze; mając jednak na uwadze, że stopień wpływu parlamentów narodowych na rządy krajowe znacznie się różni w skali poszczególnych państw członkowskich;
 - D. mając na uwadze, że parlamenty narodowe często skarżą się na ich ograniczone zaangażowanie w sprawy Unii i chciałyby w większym stopniu włączyć się w rozwój procesu integracji europejskiej;
 - E. mając na uwadze, że brak przejrzystości w unijnym procesie ustawodawczym i procesie podejmowania decyzji może zaszkodzić uprawnieniom przyznanym parlamentom narodowym na mocy Traktatów i odpowiednich protokołów do nich, a także może zagrozić roli strażników-obszerników działań rządu, którą parlamenty narodowe odgrywają;
 - F. mając na uwadze, że pluralizm parlamentów narodowych jest niezwykle korzystny dla Unii, ponieważ dostosowanie różnych stanowisk politycznych w państwach członkowskich może umocnić i poszerzyć debaty przekrojowe na szczeblu europejskim;
 - G. mając na uwadze, że należy zrównoważyć niedostateczną reprezentację mniejszości parlamentarnych w sprawach europejskich, przy pełnym poszanowaniu większości w każdym parlamencie narodowym i zgodnie z zasadą proporcjonalnej reprezentacji;
 - H. mając na uwadze, że parlamenty narodowe są bezpośrednio zaangażowane we wszelkiego rodzaju rewizje Traktatów europejskich, a ostatnio zostały wezwane do włączenia się w szereg demokratycznych forów UE;
 - I. mając na uwadze, że do umocnienia europejskiej przestrzeni publicznej mogłoby się przyczynić zorganizowanie przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski – czyli właściwych przedstawicieli europejskiego demos – szeregu forów na temat przyszłości Europy; mając na uwadze, że takie fora można by wylansować w ramach wspólnego tygodnia europejskiego, podczas którego posłowie do izb parlamentów narodowych omawialiby jednocześnie sprawy europejskie z komisarzami i posłami do Parlamentu

Europejskiego;

- J. mając na uwadze, że – jak wynika z ostatnich tendencji wyborczych – kryzys gospodarczy, finansowy i społeczny pogłębił brak zaufania obywateli UE do obecnego demokratycznego modelu przedstawicielskiego, a także ich rozczarowanie tym modelem, zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym;
- K. mając na uwadze, że wdrożenie prawa parlamentów narodowych do kontrolowania zgodności z zasadą pomocniczości na podstawie tzw. unijnego mechanizmu wczesnego ostrzegania częściowo poprawiło relacje między instytucjami UE a parlamentami narodowymi;
- L. mając na uwadze, że parlamenty narodowe czasami krytykują unijny mechanizm wczesnego ostrzegania, skarżąc się, że jego przepisy nie są łatwe do stosowania w praktyce i nie mają szerokiego zakresu zastosowania;
- M. mając na uwadze postępy w zakresie stosowania unijnego mechanizmu wczesnego ostrzegania, czego dowodem są ostatnie dane dotyczące łącznej liczby opinii przedłożonych przez parlamenty narodowe w ramach dialogu politycznego; mając na uwadze, że ograniczone korzystanie z procedury żółtej kartki, a także nieskuteczność procedury pomarańczowej kartki pokazują, że nadal istnieją możliwości poprawy i lepszej koordynacji między parlamentami narodowymi w tym zakresie;
- N. mając na uwadze, że ośmioletni okres ustanowiony w art. 4 Protokołu nr 1 okazał się niewystarczający do terminowego monitorowania przestrzegania zasady pomocniczości;
- O. mając na uwadze, że mechanizm wczesnego ostrzegania można uzupełnić systemem, który umożliwi obecnie parlamentom narodowym przedstawienie konstruktywnych propozycji do rozważenia przez Komisję, z należyтым uwzględnieniem przysługującego jej prawa inicjatywy;
- P. mając na uwadze, że kilka parlamentów narodowych wyraziło zainteresowanie narzędziem służącym usprawnieniu dialogu politycznego, który dałby im możliwość proponowania konstruktywnych wniosków do rozpatrzenia przez Komisję, z należyтым uwzględnieniem przysługującego Komisji prawa inicjatywy;
- Q. mając na uwadze, że parlamenty narodowe mogą w każdej chwili wydawać opinie w ramach dialogu politycznego, upoważniać swoje rządy do żądania formułowania wniosków ustawodawczych za pośrednictwem Rady lub, zgodnie z art. 225 TFUE, po prostu wzywają Parlament do przedstawienia wniosków Komisji;
- R. mając na uwadze, że wdrożenie procedury czerwonej kartki jest niemożliwe na tym etapie procesu integracji europejskiej;
- S. mając na uwadze, że kompleksowy zakres praw do informacji przewidziany w Traktacie z Lizbony można by rozszerzyć, dając parlamentom narodowym więcej zasobów i czasu na zajęcie się z dokumentami przesyłanymi im przez instytucje europejskie;
- T. mając na uwadze, że IPEX – platformę ciągłej wymiany informacji między parlamentami narodowymi oraz między parlamentami narodowymi a instytucjami

europiejskimi – należy dalej rozwijać zgodnie z jej strategią cyfrową, w której Parlament Europejski odgrywa główną rolę wspierającą;

- U. mając na uwadze, że współpraca międzyinstytucjonalna niewątpliwie uległa poprawie po wejściu w życie Traktatu z Lizbony i po uruchomieniu tzw. inicjatywy Barroso, czyli zainicjowanego przez Komisję we wrześniu 2006 r. dialogu politycznego dającego parlamentom narodowym możliwość komentowania oraz zgłaszania uwag pozytywnych lub krytycznych w odniesieniu do wniosków Komisji;
- V. mając na uwadze, że parlamenty narodowe czasami podnoszą zarzuty dotyczące ich stosunków z Unią Europejską, twierdząc, że są one zbyt złożone;
- W. mając na uwadze, że zgodnie z art. 70, 85 i 88 TFUE parlamenty narodowe posiadają stosowne kompetencje w obszarach wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, w związku z czym odgrywają istotną rolę względem przyszłej unijnej polityki w obszarze bezpieczeństwa i obrony;
- X. mając na uwadze, że potrzebna jest większa kontrola parlamentarna polityki budżetowej i gospodarczej, podejmowanych decyzji oraz spraw związanych ze sprawowaniem rządów na szczeblu UE ze strony parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego;
- Y. mając na uwadze, że orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie mieszanej charakteru umowy handlowej między UE a Singapurem wpłynęło na zmianę sposobu, w jaki parlamenty narodowe będą w przyszłości zaangażowane w umowy handlowe;
- Z. mając na uwadze, że lepsze współdziałanie i sprawniejsza wymiana informacji między posłami do PE a posłami i urzędnikami parlamentów narodowych mogłyby przyczynić się do usprawnienia kontroli debaty europejskiej na szczeblu krajowym, a tym samym do wsparcia prawdziwie europejskiej kultury parlamentarnej i politycznej;

Kontrola działalności rządu w sprawach europejskich

1. uważa, że wdrożenie wynikających z Traktatu z Lizbony praw i obowiązków parlamentów narodowych zwiększyło ich rolę w europejskich ramach konstytucyjnych, zapewniając w ten sposób większy pluralizm i legitymację demokratyczną, a także lepsze funkcjonowanie Unii;
2. uznaje, że zgodnie z art. 10 ust. 2 TUE rządy krajowe ponoszą odpowiedzialność demokratyczną wobec parlamentów narodowych zgodnie z krajowym porządkiem konstytucyjnym poszczególnych państw; uważa, że taka odpowiedzialność to podstawa dla roli izb parlamentów narodowych w Unii Europejskiej; zachęca parlamenty narodowe do korzystania w pełni z uprawnień europejskich w celu wywierania bezpośredniego wpływu na treść europejskich strategii politycznych, w szczególności w drodze monitorowania działalności rządów krajowych jako członków Rady Europejskiej i Rady;
3. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania parlamentom narodowym wystarczającego czasu, potencjału i niezbędnego dostępu do informacji, aby mogły pełnić swą konstytucyjną rolę w zakresie nadzoru, legitymizując tym samym działania rządów krajowych w przypadku gdy podejmują one działania na szczeblu europejskim,

zarówno w Radzie, jak i Radzie Europejskiej; uznaje, że ten europejski wymiar działalności wymaga pełnego poszanowania tradycji konstytucyjnych poszczególnych państw członkowskich; uważa, że w celu zachowania i umocnienia tej roli należy umacniać i wspierać dotychczasową wymianę najlepszych praktyk i współpracę między parlamentami narodowymi;

4. uważa, że przejrzystość metod pracy i procesu podejmowania decyzji instytucji UE stanowi warunek wstępny umożliwiający parlamentom narodowym skuteczne wypełnianie powierzonej im roli instytucjonalnej wynikającej z Traktatów; wzywa ponadto parlamenty narodowe do pełnego wykorzystania powierzonych im uprawnień w celu sprawowania kontroli nad działaniem rządów na szczeblu europejskim, między innymi przez dostosowanie swojej wewnętrznej organizacji, harmonogramów prac i zasad postępowania w tym zakresie; sugeruje oprócz tego wymianę najlepszych praktyk pomiędzy krajowymi izbami handlowymi, regularne debaty pomiędzy właściwymi ministrami i wyspecjalizowanymi komisjami w parlamentach narodowych przed posiedzeniami Rady i Rady Europejskiej oraz po tych posiedzeniach oraz regularne spotkania pomiędzy posłami do parlamentów narodowych, komisarzami i posłami do Parlamentu Europejskiego;
5. uważa, że należy zadbać o to, by unikać zbyt rygorystycznej transpozycji prawodawstwa UE przez państwa członkowskie, i że parlamenty narodowe mają kluczową rolę do odegrania w tej kwestii; przypomina jednocześnie, że nie ma to żadnego wpływu na prawo państw członkowskich do stosowania klauzul o nieobniżaniu poziomu ochrony oraz do przyjmowania na poziomie krajowym np. wyższych norm społecznych i środowiskowych;
6. zachęcając do wzmocnionego dialogu politycznego z parlamentami narodowymi i uznając wyraźną konieczność większego uczestnictwa parlamentarnego, przypomina, że decyzje muszą być podejmowane zgodnie z uprawnieniami konstytucyjnymi oraz z uwzględnieniem jasno zdefiniowanych odnośnych uprawnień decyzyjnych organów krajowych i europejskich;
7. stwierdza, że Parlament Europejski i parlamenty narodowe powinny być w większym stopniu zaangażowane w europejski semestr i zaleca lepszą koordynację kalendarza budżetowego na szczeblu krajowym i europejskim w całym procesie, by zachęcić do bardziej efektywnego wykorzystania tego instrumentu; przypomina ponadto, że dostosowanie europejskiego semestru do programu działalności parlamentów narodowych mogłyby w większym stopniu przyczynić się do koordynacji polityki gospodarczej, przy czym jednak nie należy lekceważyć uprawnień do samorządności i regulaminów poszczególnych izb parlamentarnych;
8. proponuje wprowadzenie krajowego okresu dialogu budżetowego, w którym parlamenty narodowe będą mogły obradować nad europejskim semestrem i przyczynić się do jego kształtu, dzięki upoważnieniu swoich rządów do reprezentacji w stosunkach z Komisją i Radą;
9. podkreśla, że podczas ostatniego posiedzenia plenarnego Konferencji Komisji do Spraw Europejskich (COSAC) w Tallinnie uznano, że większość parlamentów narodowych aktywnie debatuje nad sprawami UE podczas posiedzeń plenarnych, w regularnych odstępach czasu lub na zasadzie ad hoc, oraz stwierdzono, że większa liczba debat plenarnych poświęconych tematyce unijnej poprawia widoczność Unii i daje

obywatelom możliwość zdobycia obszerniejszej wiedzy na temat programu działań UE i stanowisk partii politycznych w tych kwestiach;

Utworzenie europejskiej sfery publicznej

10. zauważa, że dostosowanie różnych stanowisk politycznych w państwach członkowskich może umocnić i rozszerzyć przekrojowe debaty na szczeblu europejskim; zaleca w związku z tym, aby delegacje parlamentów narodowych występujące przed instytucjami europejskimi odzwierciedlały różnorodność nurtów politycznych; podkreśla w tym zakresie znaczenie zasady proporcjonalnej reprezentacji posłów należących do różnych partii politycznych;
11. zauważa, że w opiniach wydawanych przez parlamenty narodowe w ramach unijnego mechanizmu wczesnego ostrzegania lub poza nim mogła by być wyrażana wiążąca wola większości parlamentarnych; zgadza się jednak, że mniejszościom w parlamentach narodowych należy umożliwić wyrażenie odmiennego punktu widzenia, który byłby następnie uwzględniany w załącznikach do takich opinii; uważa, że opinie te powinny być wydawane w pełnej zgodności z zasadą proporcjonalności oraz zgodnie z zasadami proceduralnymi każdej krajowej izby parlamentarnej;
12. przyjmuje do wiadomości niedawne wezwanie do przeprowadzenia szeregu demokratycznych konwencji w całej Europie; uważa w związku z tym, że ustanowienie corocznego europejskiego tygodnia pozwoliłoby zarówno posłom do PE, jak i komisarzom, zwłaszcza wiceprzewodniczącym odpowiedzialnym za klastry, zabranie głosu przed wszystkimi krajowymi zgromadzeniami parlamentarnymi w celu omówienia i wyjaśnienia europejskiego programu działania wraz z posłami do parlamentów narodowych i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego; proponuje przegląd własnego regulaminu w celu zatwierdzenia tej inicjatywy, i zachęca do tego również parlamenty narodowe; uważa ponadto, że posiedzenia z udziałem krajowych i europejskich ugrupowań politycznych w ramach współpracy międzyparlamentarnej na szczeblu UE byłyby źródłem wartości dodanej w postaci prawdziwie europejskiej debaty politycznej;

Poparcie reformy unijnego mechanizmu wczesnego ostrzegania

13. podkreśla, że unijny mechanizm wczesnego ostrzegania był rzadko używany od czasu wejścia w życie Traktatu z Lizbony i uważa, że można go zreformować w obecnych ramach konstytucyjnych;
14. zauważa jednak, że przykłady takie jak uruchomienie procedury „żółtej kartki” wobec wniosku Komisji dotyczącego przeglądu dyrektywy w sprawie delegowania pracowników w 2016 r., pokazują, iż system wczesnego ostrzegania sprawdza się w praktyce; podkreśla, że ograniczone stosowanie procedury „żółtej kartki” może oznaczać, iż co do zasady przestrzega się w UE zasady pomocniczości; uważa w związku z tym, że uchybień proceduralnych mechanizmu wczesnego ostrzegania nie należy postrzegać jako dowód braku poszanowania zasady pomocniczości; przypomina ponadto, że parlamenty narodowe mogą podjąć działanie i zbadać kwestię zgodności z zasadą pomocniczości zanim Komisja przedstawi inicjatywę ustawodawczą w ramach zielonych i białych ksiąg lub przed prezentacją rocznego programu prac Komisji;
15. przypomina, że w przypadku każdej nowej inicjatywy ustawodawczej Komisja jest

zobowiązana do zbadania, czy UE jest uprawniona do podjęcia działania oraz czy takie działanie jest uzasadnione; podkreśla też, że z wcześniejszych doświadczeń wynika, iż wytyczenie granicy między politycznym wymiarem zasady pomocniczości a prawnym wymiarem zasady proporcjonalności bywa trudne i kłopotliwe; apeluje zatem do Komisji, aby w odpowiedziach na uzasadnione opinie wydawane w ramach mechanizmu wczesnego ostrzegania lub poza tymi ramami, oprócz wykładni zasady pomocniczości odniosła się również do zasady proporcjonalności i, w stosownych przypadkach, do wszelkich obaw dotyczących proponowanych wariantów strategicznych;

16. przyjmuje do wiadomości wniosek złożony przez parlamenty narodowe w sprawie wydłużenia ośmiotygodniowego terminu na przedstawienie uzasadnionej opinii na mocy art. 3 Protokołu nr 1; podkreśla jednak, że obecne ramy traktatowe nie przewidują takiego przedłużenia terminu; jest zatem zdania, że Komisja powinna wprowadzić techniczny okres zgłoszeń w ramach systemu wczesnego ostrzegania w celu przyznania dodatkowego czasu między dniem, w którym projekty aktów ustawodawczych wpływają technicznie do izb parlamentów narodowych, a dniem, w którym zaczyna biec ośmiotygodniowy termin; w związku z tym przypomina, że w 2009 r. Komisja wprowadziła inne ustalenia praktyczne dotyczące funkcjonowania mechanizmu kontroli pomocniczości;
17. przyjmuje do wiadomości wniosek złożony przez niektóre parlamenty narodowe w sprawie wydłużenia ośmiotygodniowego terminu na przedstawienie uzasadnionej opinii na mocy art. 6 Protokołu nr 2;
18. proponuje, w nawiązaniu do dialogu politycznego zainicjowanego przez Komisję w 2016 r., aby w pełni wykorzystać system, w ramach którego parlamenty narodowe mogą składać do Komisji konstruktywne wnioski w celu wywarcia pozytywnego wpływu na europejską debatę i prawa Komisji do inicjatywy ustawodawczej; w związku z tym sugeruje, aby Komisja mogła decydować, czy rozpatrzyć takie wnioski lub udzielić na nie formalnej odpowiedzi wraz z uzasadnieniem ich odrzucenia; zaznacza, że taka procedura nie może obejmować prawa do inicjatywy ustawodawczej czy prawa do uchylecia lub zmiany prawodawstwa, ponieważ w przeciwnym razie podważałaby metodę wspólnotową i podział kompetencji między szczeblem krajowym i unijnym, a także stanowiłaby naruszenie Traktatów; zaleca tymczasem, aby w przypadku ewentualnej przyszłej zmiany Traktatów prawo inicjatywy ustawodawczej przyznać Parlamentowi Europejskiemu jako bezpośredniemu przedstawicielowi obywateli UE;

Wdrożenie prawa do informacji

19. przyznaje, że art. 12 TUE oraz Protokół nr 1 dają parlamentom narodowym prawo do otrzymywania informacji bezpośrednio od instytucji europejskich;
20. podkreśla, że parlamenty narodowe lepiej radziłyby sobie z informacjami przesłanymi w ramach systemu wczesnego ostrzegania lub przysługującego im prawa do informacji, gdyby platformie IPEX nadano znaczenie agory lub forum na potrzeby nieformalnego stałego dialogu między parlamentami narodowymi oraz między parlamentami narodowymi a instytucjami europejskimi; w związku z powyższym postanawia propagować wykorzystanie platformy w celu usprawnienia dialogu politycznego; zaleca

parlamentom narodowym terminowe wykorzystywanie platformy IPEX w celu zapewnienia szybkiego rozpoczęcia krajowych mechanizmów kontroli; sugeruje, by korzystać z IPEX jako z kanału systematycznej wymiany informacji oraz wczesnego sygnalizowania obaw dotyczących zasady pomocniczości; dostrzega potencjał rozwoju IPEX jako głównego kanału komunikacji i przekazywania stosownych dokumentów parlamentom narodowym przez instytucje unijne i odwrotnie, i w tym kontekście zobowiązuje się udzielić pomocy służbom administracyjnym izb parlamentów narodowych w zakresie współpracy w ramach platformy; zachęca ponadto do wprowadzenia większej liczby programów wymiany urzędników instytucji i grup politycznych między administracjami Parlamentu Europejskiego a administracjami parlamentów narodowych;

Planowanie lepszej współpracy międzyinstytucjonalnej

21. dostrzega dotychczasową współpracę między Parlamentem Europejskim a parlamentami narodowymi w ramach COSAC, Międzyparlamentarnej Konferencji do Spraw Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa oraz w ramach art. 13 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej; podkreśla, że aby parlamenty narodowe mogły sprawować kontrolę nad rządami i administracjami swoich państw członkowskich, współpracę taką należy rozwijać w oparciu o zasady konsensusu, wymiany informacji i konsultacji;
22. przypomina, że obecne ramy stosunków między Unią a parlamentami narodowymi można by uprościć i zharmonizować, aby zwiększyć ich wydajność i skuteczność; apeluje w tym kontekście o dokonanie przeglądu zaangażowania Unii i jej parlamentów narodowych we wszystkie istniejące platformy i fora w celu wzmocnienia tych stosunków i dostosowania ich do obecnych potrzeb; nalega jednak na jasne zdefiniowanie uprawnień decyzyjnych parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego, tak aby te pierwsze wypełniały swą funkcję europejską w oparciu o swe konstytucje krajowe, w szczególności w drodze kontroli nad członkami rządu krajowego będącymi członkami Rady Europejskiej i Rady, ponieważ na tym poziomie mogą one najskuteczniej monitorować europejski proces legislacyjny; dlatego też sprzeciwia się stworzeniu wspólnych parlamentarnych organów decyzyjnych ze względu na przejrzystość, odpowiedzialność i zdolność do działania;
23. zaznacza, że wzmocnienie dialogu politycznego i technicznego między komisjami parlamentarnymi, zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, stanowiłoby bardzo owocny krok w kierunku pełnej współpracy międzyparlamentarnej; rozważa możliwość przeznaczenia na ten cel dodatkowych zasobów i korzystania z wideokonferencji, o ile to możliwe;
24. uznaje znaczenie międzyparlamentarnych posiedzeń komisji ustanowione w art. 9 i 10 Protokołu nr 1; uważa, że współpraca międzyinstytucjonalna byłaby lepsza, gdyby posłowie do Parlamentu Europejskiego i parlamentów narodowych nadali większe znaczenie międzyparlamentarnym posiedzeniom komisji, a same posiedzenia byłyby przygotowywane w ściślejszej współpracy między nimi;
25. zaleca pełne zaangażowanie parlamentów narodowych w nieustanny rozwój wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; uważa, że takie zaangażowanie należy wspierać w ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim i w pełnym poszanowaniu przepisów konstytucji krajowych dotyczących polityki bezpieczeństwa i obrony, w tym w drodze

wspólnych posiedzeń międzyparlamentarnych przedstawicieli parlamentów narodowych i posłów do Parlamentu Europejskiego oraz za sprawą dialogu politycznego między pełnoprawną Komisją ds. Bezpieczeństwa i Obrony w Parlamencie Europejskim a odpowiednimi komisjami parlamentów narodowych; zauważa potencjał tego zaangażowania dla neutralnych państw członkowskich UE w zakresie sprawowania konstruktywnego nadzoru w tej dziedzinie;

26. uważa, że głębszy dialog polityczny i ustawodawczy z parlamentami narodowymi oraz między samymi parlamentami sprzyjałby realizacji celów określonych w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa;

o

o o

27. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.